

Warszawa, dnia 5 października 2018 r.

**MINISTERSTWO ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**
Podsekretarz Stanu
Rafał Romanowski

Znak sprawy: SSO.dws.053.20.2018

Lubuska Izba Rolnicza
w Zielonej Górze

L.Dz. 423
Dnia 09/10/2018
..... podpis

Pan
Stanisław Myśliwiec
Prezes Zarządu
Lubuskiej Izby Rolniczej

Rafał Romanowski

W odpowiedzi na pismo z dnia 5 września 2018 r. w sprawie postulatów środowiska rolniczego dotyczących suszy rolniczej w województwie lubuskim, uprzejmie informuję, co następuje.

W kwestii *szybkiej i realnej pomocy suszowej oraz uznania suszy jako siły wyższej w odniesieniu do ordynacji podatkowej* informuję, że producenci rolni poszkodowani w wyniku tegorocznej suszy, poza odszkodowaniami z zakładów ubezpieczeń, mogą ubiegać się zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie ustanowienia programu pomocy dla gospodarstw rolnych i rybackich, w których powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2018 r. suszy lub powodzi, o:

- 1) dotacje dla:
 - a) producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2018 r. suszy lub powodzi w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, powstałe na powierzchni uprawy objęły co najmniej 30% danej uprawy zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz.U. poz. 1483).

Powyższa pomoc jest udzielana:

- poza formułą pomocy de minimis, na warunkach określonych w rozporządzeniu nr 702/2014 – w przypadku gdy szkody spowodowane tegoroczną suszą lub powodzią, oszacowane przez komisję powołaną przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkód będą wynosić powyżej

30% średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym lub średniej rocznej produkcji roślinnej w gospodarstwie rolnym, albo

- w ramach formuły pomocy de minimis, zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 1408/2013 – w przypadku gdy powyższe szkody będą wynosić nie więcej niż 30% średniej rocznej produkcji rolnej lub średniej rocznej produkcji roślinnej.

Pomoc, będzie pomniejszana o 50%, jeżeli w dniu wystąpienia szkód w uprawach rolnych co najmniej 50% powierzchni upraw w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem łąk i pastwisk, nie było ubezpieczonych co najmniej od jednego z następujących ryzyk: suszy, gradu, deszczu nawalnego, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, powodzi, huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi lub lawiny w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.

b) podatników podatku rolnego, którzy w 2018 r. prowadzili chów lub hodowlę ryb słodkowodnych w stawach rybnych położonych na obszarze gmin, w których wystąpiła w 2018 r. susza lub powódź, w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Stawka powyższej pomocy wynosi 300 zł na 1 ha powierzchni gruntów pod stawami zarybionymi. Przedmiotowa pomoc ma charakter pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury i jest udzielana zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury.

W dniu 31 sierpnia 2018 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi ogłosił stawkę dotacji na 1 ha upraw rolnych, na powierzchni których straty spowodowane wystąpieniem w 2018 r. suszy lub powodzi wynoszą co najmniej 70 % w wysokości 1000 zł/ha oraz termin naboru wniosków o tę pomoc i pomoc podatników podatku rolnego, którzy w 2018 r. prowadzili chów lub hodowlę ryb słodkowodnych w stawach rybnych położonych na obszarze gmin, w których wystąpiła w 2018 r. susza lub powódź, który został określony od dnia 14 września 2018 r. do dnia 28 września 2018 r.

Natomiast w dniu 12 września 2018 r. ogłoszona została stawka dotacji na 1 ha upraw rolnych, na powierzchni których straty spowodowane wystąpieniem w 2018 r. suszy lub powodzi wynoszą co najmniej 30 % i mniej niż 70% w wysokości 500 zł/ha oraz termin naboru wniosków, który został określony od dnia 26 września 2018 r. do dnia 17 października 2018 r.

Jednocześnie termin składania wniosków o udzielenie pomocy przez producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2018 r. suszy lub powodzi, w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, powstałe na powierzchni uprawy objęły :

- co najmniej 70% danej uprawy ogłoszony w dniu 31.08.2018 r., oraz
 - co najmniej 30% i mniej niż 70% danej uprawy ogłoszony w dniu 12.09.2018 r.
- został wydłużony do dnia 31.10.2018 r.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa rozpoczęła wydawanie decyzji i wypłatę pomocy dla producentów rolnych, w których gospodarstwach szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2018 r. suszy lub powodzi objęły co najmniej 70% danej uprawy.

Na realizację powyższej pomocy zaplanowano środki w wysokości 1.415 mln zł.

2) kredyt preferencyjny zarówno obrotowy na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, jak i na odtworzenie środków trwałych zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz.U. poz. 187 z późn.zm.).

Przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz.1428) wprowadzono obniżenie oprocentowania kredytów na wznowienie produkcji i odtworzenie środków trwałych dla kredytobiorcy do 0,5 % w skali roku. Powyższe obniżenie oprocentowania dotyczyć będzie wyłącznie producentów rolnych, którzy w dniu wystąpienia szkód posiadali ubezpieczenie co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych, z wyłączeniem łąk i pastwisk, lub co najmniej 50% liczby zwierząt gospodarskich w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej co najmniej od jednego z następujących ryzyk: suszy, gradu, deszczu nawalnego, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, powodzi, huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi lub lawiny. Powyższe kredyty są dostępne w bankach współpracujących z Agencją.

3) udzielenie przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, na indywidualny wniosek rolnika, który poniósł szkody spowodowane przez niekorzystne zjawiska atmosferyczne na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2017 r. poz. 2336 z późn.zm.) pomocy w opłaceniu bieżących składek na ubezpieczenie społeczne oraz regulowaniu zaległości z tego tytułu w formie odroczenia terminu płatności składek i rozłożenia ich na dogodne raty, a także umorzenie w całości lub w części bieżących składek;

4) zastosowanie przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa na podstawie art. 23a ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 91, z późn. zm.) odroczenia i rozłożenia na raty płatności z tytułu umów sprzedaży i dzierżawy nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz ulg w opłatach czynszu, a także umorzenia raty płatności czynszu z tytułu umów dzierżawy, na indywidualny wniosek producenta rolnego, w którego gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej powstały szkody;

5) udzielenie na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800, z późn. zm.) przez wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast ulg w podatku rolnym, na indywidualny wniosek producenta rolnego.

Ponadto zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 1483) w przypadku zawieszenia przez bank w związku z m.in. suszą w 2018 r. spłaty rat kapitału kredytu bankowego z dopłatami do oprocentowania ze środków Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, spłata całości oprocentowania tego kredytu za kredytobiorcę będzie dokonywana przez ARiMR przez okres nie dłuższy niż 2 lata, licząc od dnia zawieszenia przez bank spłaty rat kapitału kredytu bankowego.

W przypadku kredytów zawartych do dnia 30 kwietnia 2007 r. po zakończeniu okresu zawieszenia, kredytobiorca będzie zobowiązany do zwrotu zapłaconego przez Agencję oprocentowania, natomiast w przypadku kredytów zaciągniętych po 30 kwietnia 2007 r. zapłacone przez Agencję za kredytobiorcę, w okresie zawieszenia spłaty rat kapitału kredytu bankowego, oprocentowanie będzie pomniejszać kwotę dopłat ustaloną w umowie kredytu bankowego w kolejnych latach.

Niezależnie od powyższego wzorem ubiegłego roku planuje się również w bieżącym roku wypłatę od dnia 16 października do dnia 30 listopada 2018 r. zaliczek na poczet płatności bezpośrednich za 2018 r.

W sprawie *wdrożenia programów restrukturyzacji zadłużenia gospodarstw rolnych* informuję, iż obecnie w Sejmie RP prowadzone są prace nad *projektem ustawy o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne*.

W powyższym projekcie przewiduje się:

- 1) udzielanie przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dopłat do oprocentowania bankowych kredytów restrukturyzacyjnych w celu restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwo rolne znajdujące się w trudnej sytuacji ekonomicznej,
- 2) udzielanie przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa pożyczek na spłatę zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwo rolne znajdujące się w trudnej sytuacji ekonomicznej,
- 3) udzielanie przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa gwarancji spłaty bankowych kredytów restrukturyzacyjnych,
- 4) przejęcie przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa długu podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne powstałego w związku z prowadzeniem działalności rolniczej w zamian za przeniesienie własności nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa.

Warunkiem uzyskania pomocy w formie dopłat do oprocentowania bankowych kredytów na restrukturyzację zadłużenia, pożyczek na spłatę zadłużenia oraz gwarancji spłaty kredytów na restrukturyzację zadłużenie będzie uzależnione od przedstawienia przez wnioskodawcę, tj. podmiot prowadzący gospodarstwo rolne planu restrukturyzacji gospodarstwa rolnego zaakceptowanego przez dyrektora właściwego ze względu na miejsce położenia gospodarstwa rolnego wojewódzkiego ośrodka doradztwa rolniczego.

Powyższa pomoc zgodnie z ww. projektem będzie przeznaczona dla podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne, które są niewypłacalne w rozumieniu przepisów *ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe* (Dz. U. z 2017 r. poz. 2344 i 2491 oraz z 2018 r. poz. 398) albo są zagrożone niewypłacalnością w rozumieniu przepisów *ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1508 oraz z 2018 r. poz. 148 i 398). W świetle ww. przepisów dłużnik jest niewypłacalny, jeżeli utracił zdolność do wykonywania swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych. Natomiast podmiot zagrożony niewypłacalnością to dłużnik, którego sytuacja ekonomiczna wskazuje, że w niedługim czasie może stać się niewypłacalny.

Jednocześnie powyższą pomocą nie będą objęte podmioty znajdujące się w likwidacji, upadłości lub wobec których toczy się postępowanie restrukturyzacyjne na podstawie przepisów *ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne*.

Przedstawiając powyższe należy podkreślić, że warunkiem uruchomienia pomocy określonej w ww. projekcie jest jej uchwalenie przez Sejm RP, a przypadku pomocy w formie dopłat do oprocentowania bankowych kredytów na restrukturyzację zadłużenia, pożyczek na spłatę zadłużenia oraz gwarancji spłaty kredytów na restrukturyzację zadłużenia również ogłoszenie pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej o zgodności tej pomocy ze wspólnym rynkiem.

Odnosnie do *liberalizacji przepisów związanych z obrotem ziemią* informuję, iż postulat ten zostanie wzięty pod uwagę podczas prac nad *projektem ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego oraz o zmianie niektórych innych ustaw*. Planowane są zmiany, które będą miały na celu złagodzenie dotychczas obowiązujących ograniczeń w obrocie nieruchomościami rolnymi, w szczególności o niewielkiej powierzchni (do 1 ha). W najbliższym czasie, projekt ustawy zostanie ponownie skonsultowany z Krajową Radą Izb Rolniczych.

W zakresie *udzielenia przez instytucje rządowe gwarancji przy kredytach na odnowienie produkcji (okres kredytowania 5 lat przy 2 – letniej karencji)* należy zauważyć, iż pomoc w formie dopłat do oprocentowania kredytów na wznowienie produkcji udzielana na podstawie § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2015 r. poz. 187 z późn.zm.) została m.in. zgłoszona do Komisji Europejskiej jako zgodna z przepisami rozporządzeniem Komisji (UE) nr 702/2014. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014 pomoc może być wypłacana w ciągu 4 lat od daty wystąpienia niekorzystnego zjawiska atmosferycznego.

Jednocześnie zgodnie z przepisami ww. rozporządzenia istnieje możliwość ubiegania się o poręczenie lub gwarancję spłaty kredytów na wznowienie produkcji. Gwarancje lub poręczenia są terminowe i udzielane do wysokości:

- a) 80% wykorzystanej kwoty przyznanego kredytu bankowego, nie więcej niż 2 mln zł – w przypadku gwarancji,

b) 60% wykorzystanej kwoty przyznanego kredytu bankowego, nie więcej niż 1,5 mln zł – w przypadku poręczenia.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa pobiera jednorazowo prowizję z tytułu:

- 1) udzielonej gwarancji – w wysokości do 2% gwarantowanej kwoty kredytu bankowego;
- 2) udzielonego poręczenia – w wysokości do 1% poręczonej kwoty kredytu bankowego.

W kwestii wprowadzenia w ubezpieczeniach rolnych tzw. ryzyka utraty dochodów informuję, że wprowadzenie ubezpieczenia utraty dochodów z produkcji rolnej musi zostać poprzedzone wprowadzeniem jednolitych standardów ewidencjonowania dochodów rolniczych. Obecnie producenci rolni nie mają obowiązku prowadzenia rachunkowości lub ewidencji przychodów i rozchodów.

Odnosząc się do *dostosowania Systemu Monitoringu Suszy Rolniczej do skrajnych sytuacji pogodowych, jakie miały miejsce w tym roku, tak aby nie powtórzyły się w kolejnych latach*, należy zauważyć, iż w systemie monitoringu suszy rolniczej w Polsce wykorzystywane są dane z 666 punktów pomiarowych, to jest więcej o 133 punkty niż w 2017 r., tj.:

- ✓ 59 stacji synoptycznych IMGW (stacji meteorologicznych I i II rzędu sieci pomiarowo-obszerniczej),
- ✓ 480 posterunków opadowych IMGW,
- ✓ 39 stacji meteorologicznych COBORU,
- ✓ 55 stacji automatycznych IUNG-PIB,
- ✓ 33 stacji Ośrodków Doradztwa Rolniczego.

Rozmieszczenie wszystkich punktów pomiarowych, z których wykorzystywane są obecnie dane meteorologiczne wraz z źródłem ich pochodzenia przedstawia ryc. 1. Natomiast informację dotyczącą liczby stacji w poszczególnych województwach przedstawia tabela 1.

Ryc. 1. Rozmieszczenie wszystkich punktów pomiarowych, z których dane meteorologiczne są wykorzystywane w Systemie

Tabela. 1. Liczba stacji i posterunków w poszczególnych województwach

Lp.	Województwo	Liczba punktów
1.	dolnośląskie	80
2.	kujawsko-pomorskie	38
3.	lubelskie	32
4.	lubuskie	27
5.	łódzkie	29
6.	małopolskie	99
7.	mazowieckie	26
8.	opolskie	16
9.	podkarpackie	63
10.	podlaskie	36

11.	pomorskie	31
12.	śląskie	63
13.	świętokrzyskie	28
14.	warmińsko-mazurskie	32
15.	wielkopolskie	35
16.	zachodniopomorskie	32
Suma punktów		666

Należy podkreślić, że podstawą opracowania systemu monitoringu suszy są wieloletnie doświadczenia Instytutu w zakresie budowy modeli prognoz plonów oraz unikatowa w skali światowej baza danych glebowych charakteryzujących w skali kraju zróżnicowanie retencji wodnej siedliska glebowego. Opracowany system zawiera aplikacje komputerowe, integrujące dane meteorologiczne, potrzebne do obliczenia KBW oraz dane z cyfrowej mapy glebowo-rolniczej, obrazującej przestrzenne zróżnicowanie retencji wodnej różnych kategorii agronomicznych gleb.

Jednocześnie w IUNG-PIB trwają obecnie badania nad możliwością wykorzystania satelitarnych zobrazowań radarowych do monitoringu zasięgów suszy rolniczej. Zobrazowania radarowe mają przewagę nad innymi zobrazowaniami satelitarnymi, polegającą na możliwości wykonywania zdjęć podczas zachmurzenia i w nocy. Na chwilę obecną ich wykorzystanie jest jednak dość ograniczone ze względu na brak sprawdzonych modeli plonu dla różnych roślin uprawnych i konieczność wykorzystania dużej mocy obliczeniowych do przetwarzania danych. W związku z powyższym oraz z wyraźnym preferowanym stosowaniem innowacyjnych metod, jak również z powodu zaistnienia możliwości zastosowania nowoczesnej techniki w rolnictwie, IUNG-PIB rozwija metody służące do coraz bardziej precyzyjnego wyznaczania obszarów z suszą. Działania Instytutu ukierunkowane są na systematyczne wykorzystanie nowych technologii, które służą zwiększaniu oraz dokładniejszym wyznaczeniu obszarów dotkniętych suszą rolniczą. Dokładność wyników monitoringu suszy rolniczej przedstawianych przez IUNG-PIB można zwiększyć wykonując zobrazowania teledetekcyjne wykorzystujące kamery multispektralne, montowane na bezzałogowych statkach powietrznych (BSP). Teledetekcja jest jednym z elementów działań, która będzie wykorzystana w systemie monitoringu suszy rolniczej.

Przedstawiając powyższe należy podkreślić, że prowadzony System Monitoringu Suszy Rolniczej przedstawia zagrożenie wynikające tylko i wyłącznie ze strat w plonach wynikających z niedoboru wody dla roślin, nie uwzględnia on wpływu innych warunków atmosferycznych lub agrotechnicznych decydujących o plonie.

Odnosnie do *podjęcia działań zmierzających do regionalizacji polityki rolnej w kraju* informuję, w okresie programowania 2014 - 2020 elementy uwzględnienia zróżnicowania regionalnego są już obecne w obecnie wdrażanym PROW. Przykładowo z samorządami województw uzgodnione zostały kryteria podziału środków PROW 2014 - 2020, na tzw. koperty wojewódzkie dla kilku działań lub poddziałań. Dodatkowo, regionalne kryteria są stosowane w ramach działania: „Podstawowe usługi i odnowa miejscowości na obszarach wiejskich” (operacje dotyczące: gospodarki wodno-ściekowej, budowy lub modernizacji dróg lokalnych, ochrony zabytków i budownictwa tradycyjnego, inwestycji w obiekty pełniące funkcje kulturalne, kształtowania przestrzeni publicznej) oraz poddziałania „Modernizacja gospodarstw rolnych” (obszar d. operacje związane z racjonalizacją technologii produkcji, wprowadzeniem innowacji, zmianą profilu produkcji, zwiększeniem skali produkcji, poprawą jakości produkcji lub zwiększeniem wartości dodanej produktu). Jednocześnie w kontekście działań obszarowych PROW 2014-2020 o charakterze środowiskowym (ONW, Program rolnośrodowiskowo - klimatyczny) należy zwrócić uwagę, iż uwarunkowania terytorialne wynikające ze specyfiki przyrodniczej i środowiskowej były jednym z kluczowych elementów branych pod uwagę w ukierunkowaniu tych instrumentów.

Natomiast w okresie programowania 2021 – 2027, w odniesieniu do struktury i sposobu wsparcia obszarów wiejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 Komisja Europejska proponuje, aby Wspólna Polityka Rolna była wdrażana poprzez krajowe strategiczne plany WPR. Według założeń Komisji w planie zaprogramowane zostanie wsparcie bezpośrednie (płatności bezpośrednie), wsparcia sektorowe dla rynków rolnych (poprzez organizacje producentów) oraz rozwój obszarów wiejskich. Sposób wdrażania, w tym kształt działań i szczegółowych wymogów wobec rolników, ma być bardziej zależny od decyzji państw członkowskich i dostosowany do warunków krajowych i regionalnych.

Z inicjatywy Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w 2017 r. zostały powołane zespoły ds. analizy szans i zagrożeń oraz potencjalnych kierunków rozwoju obszarów wiejskich do 2030 r. w województwach. Wyniki prac są wykorzystane do aktualizacji Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012-2020 (2030), szczególnie do opracowywania wymiaru terytorialnego tej Strategii. Ponadto prace Zespołów mogą stanowić wkład do opracowywania nowych lub aktualizacji obecnych strategii rozwoju danego województwa. Poza wymiarem strategicznym, prace ww. Zespołów mogą stanowić podstawę do określenia wymiaru terytorialnego programów współfinansowanych ze środków UE na następny okres programowania (po 2020 r.).

Do wiadomości:

Pan Wiktor Szmulewicz
Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych

PODSEKRETAŃ Z STANU

Rafał Romanowski